

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕДІАОСВІТА ТА СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ»

Рівень вищої освіти: **перший (бакалаврський)**

Для всіх освітніх програм

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика
Протокол № 01 від 27 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Медіаосвіта та соціальні мережі
Викладач (-і)	Деренюк Мар'яна Петрівна
Контактний телефон викладача	0978096626
E-mail викладача	mariana.dereniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Очно/дистанційно (вівторок 14:00-16:00)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс «Медіаосвіта та соціальні мережі» покликаний на формування у здобувачів вищої освіти ключових компетентностей у галузі медіаосвіти, розвитку критичного мислення, аналізу інформаційного контенту та ефективного використання соціальних мереж. У межах курсу розглядаються теоретичні основи медіаосвіти, особливості функціонування соціальних мереж як сучасного інструменту комунікації, а також їхній вплив на суспільство, культуру та особистість. Особлива увага приділяється дослідженню механізмів створення, поширення та споживання медіаконтенту, розпізнаванню маніпулятивних технік, поширених у соціальних платформах, а також етичним аспектам цифрової комунікації. Практичний компонент курсу охоплює освоєння методик створення якісного медіаконтенту, аналізу цифрових трендів і алгоритмів роботи популярних соціальних мереж.</p> <p>Курс спрямований на вивчення таких аспектів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • еволюція медіаосвіти як наукового напряму; • соціальні мережі як феномен сучасного інформаційного суспільства; • структура, функції та типологія цифрових платформ; • алгоритми поширення контенту в соціальних мережах і механізми їх впливу на суспільну думку; • маніпулятивні техніки та дезінформація в медіапросторі; • етичні виклики та правові аспекти діяльності у соціальних мережах. <p>Практичний компонент курсу включає аналіз реальних кейсів із цифрового середовища, створення власного медіапродукту, вивчення інструментів SMM, цифрового маркетингу та стратегій просування контенту. Особливий акцент робиться на розробці персональних стратегій інформаційної безпеки та медіаграмотності.</p> <p>Курс є актуальним у контексті глобальних процесів цифровізації, зростання обсягів інформації та посилення ролі медіа у формуванні суспільних, культурних і політичних дискурсів. Його матеріали забезпечують глибоке теоретичне підґрунтя та практичні навички, необхідні для роботи у сфері медіакомунікацій, освіти, PR і цифрових технологій.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета: формування у майбутніх фахівців комплексного розуміння теоретичних основ і практичних механізмів медіаосвіти в контексті сучасного інформаційного суспільства, а також розкриття ролі соціальних мереж як ключового елемента цифрової комунікації.</p> <p>Цілі:</p> <p>засвоєння теоретичної бази знань про медіаосвіту як міждисциплінарну галузь, її етапи становлення та значення у сучасному інформаційному суспільстві;</p> <p>ознайомлення із функціонуванням соціальних мереж як ключового інструмента цифрової комунікації, розкрити їхню роль у формуванні суспільних відносин та соціальних інститутів;</p> <p>забезпечення вміння аналізувати алгоритми поширення контенту у соціальних мережах, враховуючи вплив цих механізмів на суспільну думку, культуру та політичні процеси;</p> <p>розвиток критичного мислення для оцінки медіаконтенту, розпізнавання маніпулятивних технік, пропаганди та фейкової інформації;</p>	

поглиблення розуміння здобувачами вищої освіти етичних та правових аспектів цифрової комунікації, включаючи захист авторських прав, регулювання персональних даних та дотримання норм цифрової етики.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність – – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Результатом вивчення дисципліни має бути сформованість таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 08. Здатність працювати в команді.

ЗК 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 01. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.

СК 02. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.

СК 04. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.

СК 05. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.

СК 07. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування у сфері цифрових технологій.

СК 08. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань у сфері цифрових технологій.

СК 14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) у сфері цифрових технологій.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.

ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності та обирати ефективні шляхи їх вирішення.

ПР 12 Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.

ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі/сфері цифрових технологій.

ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс	Нормативний / вибірковий
6	Для всіх ОП	3	Вибірковий

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин		
	лекції	заняття	сам. робота
Тема 1. Вступ до медіаосвіти. Визначення поняття «медіаосвіта». Етапи розвитку медіаосвіти у світі та в Україні. Завдання медіаосвіти в сучасному суспільстві. Роль медіа у формування інформаційного суспільства. Ключові концепції та моделі медіаосвіти.	2		4
Тема 2. Соціальні мережі як частина медіапростору. Історія виникнення та етапи розвитку соціальних мереж. Типологія соціальних платформ. Місце соціальних мереж у сучасній комунікаційній екосистемі. Алгоритми роботи соціальних мереж. Соціальні мережі як інструмент соціального впливу. Соціальні мережі як платформи для освіти і науки.	2		4
Тема 3. Критичне мислення в умовах інформаційного суспільства. Основи критичного мислення. Роль критичного мислення у медіаосвіті. Методи розпізнавання фейкових новин. Маніпулятивні техніки в соціальних мережах. Інструменти перевірки фактів (fact-checking). Формування навичок критичного аналізу медіаконтенту. Практика протидії дезінформації. Етичний аспект критичного мислення.	2		4
Тема 4. Цифровий слід та інформаційна безпека. Поняття цифрового сліду: види та особливості. Загрози інформаційній безпеці в соціальних мережах. Принципи захисту персональних даних. Роль конфіденційності у цифрову епоху.	2		4

Методи захисту облікових записів у соціальних мережах. Поняття цифрової репутації та її управління.			
Тема 5. Етичні аспекти роботи у медіапросторі. Основи цифрової етики. Етичні дилеми соціальних мереж. Авторські права у цифровому середовищі. Принципи відповідального контенту. Впливу дезінформації на суспільство. Міжкультурні аспекти цифрової етики.	2		4
Тема 6. Алгоритми та логіка роботи соціальних мереж. Що таке алгоритм: визначення та основи. Алгоритми рекомендаційного контенту (YouTube, TikTok, Instagram). Як працюють тренди та популярні хештеги. Вплив алгоритмів на користувацькі уподобання. Проблема інформаційної бульбашки. Монетизація контенту через алгоритми. Алгоритми боротьби з шкідливим контентом.	2		4
Тема 1. Вступ до медіаосвіти. Історія розвитку медіаосвіти. Сутність тлумачення поняття «медіаосвіта» та її складових. Основні теорії медіаосвіти. Розвиток медіаосвіти у світі. Медіаосвіта в Україні.		2	4
Тема 2. Основи медіаграмотності. Поняття медіаграмотності та її значення. Інструменти перевірки фактів. Психологічні пастки: клікбейт, емоційні маніпуляції. Вплив інформаційних бульбашок на критичне мислення. Використання сторітелінгу у створенні медіаконтенту. Медіаправа: авторське право, приватність, захист даних. Відповідальне медіаспоживання.		2	4
Тема 3. Психологія впливу медіа та соціальних мереж. Психологічний вплив медіа на людину. Медіапсихологія: як медіа маніпулюють емоціями. Аналіз психологічних аспектів залежності від соціальних мереж. Психологічні аспекти інтернет-залежності. Як соціальні мережі формують цифрову ідентичність. Психологічна безпека в мережі: як зберегти здоров'я в цифровому просторі.		2	4
Тема 4. Медіакультура та відповідальність у цифрових медіа. Поняття медіакультури. Етика медіа: як відповідально працювати з інформацією. Правове регулювання медіа в Україні та		2	4

світі. Законодавство щодо боротьби з дезінформацією. Інформаційна гігієна: як уникати перевантаження інформацією.			
Тема 5. Медіаконтент і його види. Тексти, візуальний контент, відео та аудіоформати. Тренди у створенні контенту для соціальних мереж. Інструменти створення та редагування контенту. Персоналізований контент і таргетинг. Практика сторітелінгу в соціальних мережах. Стандарти якості контенту.		2	4
Тема 6. Соціальні мережі як частина медіапростору. Історія виникнення та етапи розвитку соціальних мереж. Типологія соціальних платформ. Місце соціальних мереж у сучасній комунікаційній екосистемі. Алгоритми роботи соціальних мереж. Соціальні мережі як інструмент соціального впливу. Вплив цифрових платформ на поведінку та мислення користувачів. Соціальні мережі як платформи для освіти і науки.		2	4
Тема 7. Платформи для створення і просування контенту. Основи вибору платформи для просування контенту. Міжнародні та локальні платформи для створення контенту. Порівняння популярних платформ для відео та фото контенту. Інструменти просування в Instagram, Facebook та TikTok. Роль аналітики в ефективному використанні платформ. Як вибір платформи впливає на ефективність комунікацій. Принципи використання соціальних мереж для цифрового маркетингу. Моделі монетизації контенту на соціальних платформах.		2	4
Тема 8. Стратегії комунікації в соціальних мережах. Визначення цільової аудиторії. Побудова комунікаційної стратегії. SMM-кампанії: планування і реалізація. Вплив лідерів думок (influencers). Міжкультурна комунікація у цифровому середовищі. Метрики ефективності комунікацій.		2	4
Тема 9. Тренди і майбутнє медіа та соціальних мереж. Зростання ролі штучного інтелекту у медіапросторі. Віртуальна та доповнена реальність у соціальних мережах. Нові формати		2	4

взаємодії у цифровому середовищі. Мікротаргетинг і персоналізація медіаконтенту. Блокчейн у медіа та його перспективи.			
ЗАГ:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Шкали оцінювання		
	університетська	національна	шкала ЄКТС
	90-100	відмінно	A
	80-89	добре	B
	70-79		C
	60-69	задовільно	D
	50-59		E
	26-49	незадовільно (з можливістю повторного складання)	FX
	1-25	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	F
	Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.) ; Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .		
Вимоги до письмових робіт	Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn та проектних робіт. Терміни написання: денна форма – на парі, заочна форма – за 10 днів до сесії.		
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.		
Умови допуску до підсумкового контролю	– оцінка за поточне тестування (10 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за індивідуальне завдання (15 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).		

	<p>Умовами допуску до підсумового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді).</p> <p>Умовами допуску до підсумового контролю є рейтинг 25 балів впродовж практичних занять (письмові роботи, усні відповіді). Умови допуску до підсумового контролю передбачають дотримання Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.</p>
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік.</p> <p>Форма здачі: тестовий контроль.</p> <p>Підсумковий контроль здійснюється відповідно до Порядку організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	<p>Письмові роботи пропонуються у формі тестових завдань, розміщених у системі d-learn, та проєктних робіт.</p> <p>Терміни написання: денна форма – на занятті, заочна форма – за 10 днів до сесії.</p>
Академічна доброчесність	<p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p> <p>Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу.</p>
Відвідування занять (відпрацювання)	<p>Організація освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті визначається Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 417 від 03.07.2023 р.) та Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.).</p>

Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.) .
Неформальна освіта	Визнання результатів неформальної освіти відбувається відповідно до Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника .

8. Рекомендована література

Основна

1. Баришполец О. Медіаосвіта : зарубіжний досвід. Соціальна психологія. 2008. № 3. С. 162–170
2. Баришполец О. Медіапсихологія: на перетині інформаційного та освітнього просторів : монографія / за наук. ред. Л. А. Найдьоновой, Н. І. Череповської ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. К. : Міленіум, 2014. 348 с.
3. Григорова З. В. Нові медіа, соціальні медіа, соціальні мережі—ієрархія інформаційного простору. *Технологія і техніка друкарства*. 2017. № 3. С. 93-100.
4. Деренюк М. Історіографія проблеми розвитку медіаосвіти в закладах вищої освіти України та Республіки Польщі (кінець ХХ – початок ХХІ ст.). *Вісник науки та освіти*. 2023. №12 (18). С. 419-430.
5. Деренюк М. Основні підходи до тлумачення поняття медіаосвіти у польській та українській педагогічній науці. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. № 12 (26). С.546-558.
6. Деркаченко Я. Соціальні мережі, як середовище для технологій маніпулятивного впливу. *Сучасний захист інформації*. 2016. №1. С.51-59.
7. Іванова Т. В., Іванов В. Ф. Медіаосвіта та медіаграмотність як актуальні тенденції виховання сучасної молоді. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 2. С. 46–55.
8. Івашнюва С. Використання соціальних сервісів та соціальних мереж в освіті. *Наукові записки Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя*. 2012. № 2. С.15-17.
9. Кірдан О., Кірдан О., Литвиненко В. Медіаосвіта та формування медіакомпетентності майбутніх педагогів і менеджерів освіти. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2024. №1 (29). С.116-125.
10. Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (нова редакція). *MediaSapiens* : вебсайт. URL: <https://bit.ly/2PPBBwW>
11. Литвин А. В. Завдання медіаосвіти в контексті підвищення якості професійної підготовки. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2009. № 4. С. 9–21.
12. Медіакомпетентність фахівця : колективна монографія / за наук. ред. Г. В. Онкович. Київ : Логос, 2013. 287 с.
13. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник / ред.-упор.: В. Ф. Іванов, О. В. Волошенюк ; за наук. ред. В. В. Різуна. Київ : Центр Вільної Преси, 2013. 352
14. Медіаосвіта та медіаграмотність: підручник для студентів педагогічних коледжів / Ред.-упор. В.Ф.Іванов, О. В. Волошенюк; За науковою редакцією В. В. Різуна. Київ: Центр Вільної Преси, 2014. 431 с.
15. Онкович Г. В. Професійно орієнтована медіаосвіта у вищій школі. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 2. С. 55–61.
16. Сулім Г. Особливості розвитку медіаосвіти : закордонний досвід. *Збірник праць Науково-дослідного центру періодики / відп. ред. М. М. Романюк*. Львів : ЛІННБ, 2010. Вип. 2 (18). С. 375–385.

Допоміжна

1. Бабакіна О., Шуртигіна В., Бабельчук О. Медіаграмотність педагога в умовах розвитку цифрових технологій. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. № 7 (35). С. 265-276.
2. Бутирїна М. В. Медіаконтент: вектори розвитку та форми побутування в цифрову добу. *Вісник Харківського національного університету імені ВН Каразіна*. 2016. № 9. С. 80-81.
3. Бабій Р. Аналіз підходів до визначення понять медіаосвіта, медіаграмотність, медіапедагогіка. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна*. 2013. № 1. С. 11-14.
4. Баришполец О. Медіаосвіта: зарубіжний досвід. *Соціальна психологія*. 2008. №3. С.162-170.
5. Биндас О. Специфіка понять «медіаграмотність», «медіакомпетентність», та «медіаосвіта» в підготовці вчителів іноземних мов. *Освіта та педагогічна наука*. 2020. № 3 (175). С. 20–30.
6. Бойко С. Медіаграмотність як основа інформаційно-психологічної безпеки особистості в сучасних умовах. *Український психолого-педагогічний науковий збірник*. 2015. № 6. С. 18–23.
7. Головченко Г. Аналіз діяльності центрів медіаосвіти в Україні. *Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи*. 2020. №1 (17). С. 29-39.
8. Кондур О., Стинська В. Розвиток медіаосвіти у вищій школі в кінці ХХ – на початку ХХІ століть. *Освітні обрії*. 2024. № 1 (58). С.14-18.
9. Корнещук В. Медіаосвіта як засіб формування медіакультури майбутніх фахівців. *Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти*. 2017. №16 с. 20-23.
10. Коропатник М. Медіаосвіта в Україні: історія і сьогодення. *Сіверянський літопис*. 2016. № 3. С. 159–174.
11. Лабенко О., Шакун Н., Заїка Т. Критичне мислення та медіаграмотність у цифрову епоху: виклик та можливості для української освіти. *Перспективи та інновації науки*. 2023. № 12 (30). С. 331-345.
12. Лазарева Л. Медіакультура та її функції. *Культура і сучасність*. 2010. № 2. С. 140-145.
13. Луцький М. Медіаосвіта як чинник інформаційної безпеки України. *Юридичний вісник Повітряне і космічне право*. 2023. №1. С.206-213.
14. Назарук Ю. Медіаосвіта як важливий чинник формування особистості в умовах сучасного освітнього простору. *Медіасфера і медіаосвіта*. 2015. С.286- 292.
15. Найдюнова Л. А. Медіапсихологія війни як основа концептуальних трансформацій медіаосвіти: від медіатравми до травмаінформованих практик. *Проблеми політичної психології*. 2022. № 12(26). С. 173-197.
16. Найдюнова Л. А. Основні напрями і перші підсумки експериментального впровадження медіаосвіти на всеукраїнському рівні. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 2. С. 38–45.
17. Новітні освітні технології сучасної медіадидактики: монографія / Г. В. Онкович, В. В. Агаркова, М. М. Боголюбова, О. М. Ляліна, А. Д. Онкович, Л. В. Редько-Шпак, Н. М. Флегонтова; За наук. ред. д. п. н., проф. Г. В. Онкович. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 156 с.
18. Марченко Г. Особливості впровадження медіаосвіти в Польщі. *Українська полоністика*. 2018. № 15. С. 139-145.
19. Слюсаревський М. М. Медіаорієнтаційна функція освіти як відповідь на виклики інформаційної доби. *Педагогіка і психологія*. 2013. № 2. С. 18–28.
20. Руснак О. В. Медіа-інформаційна безпека України: правові аспекти. *Стратегічні пріоритети*. 2013. № 3. С. 147-150.
21. Цивін М. Н., Матвієнко О. В. Медіабезпека особистості як соціально-освітня проблема. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2015. № 2. С. 195-200.
22. Цюняк О. Освітні можливості соціальних мереж у професійній підготовці майбутніх педагогів. *UNESCO Chair Journal Lifelong Professional Education in the XXI Century*. 2021. № 3. С. 34-39.
23. Цюняк О., Стинська В. Ретроспективний аналіз розвитку медіаосвіти в Україні. *Наука і техніка сьогодні*. 2024. №7 (35). С. 440-448.
24. Чемерис І., Медіаосвіта за кордоном: теорії медіаосвіти й коротка історія розвитку. *Вища освіта України*. 2006. № 3. С. 104–108.

25. Шведова Я. Медіаосвіта як засіб формування медіакультури студентів. *Scientific notes of the pedagogical department*. 2011. №26. С. 193-200.

Викладач:

асистент кафедри педагогіки та
освітнього менеджменту ім. Б. Ступарика

Мар'яна ДЕРЕНЮК